

RTU studiju kurss "Tirgus ekonomikas problēmas un politika"

22000 Inženierekonomikas un vadības fakultāte

Vispārējā informācija

Kods	IV0140
Nosaukums	Tirgus ekonomikas problēmas un politika
Studiju kursa statuss programmā	Obligātais/Ierobežotās izvēles
Atbildīgais mācībspēks	Ilze Judrupa - Doktors, Asociētais profesors
Mācībspēks	Aleksandrs Fedotovs - Doktors, Vieslektors Kristaps Freimanis - Doktors, Docents
Apjoms daļās un kredītpunktos	1 daļa, 5.0 kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV, EN
Anotācija	Tirgus nepilnības, to cēloņi: monopoli, asimetriska informācija, blakusefekti, sabiedriskie labumi, darījumu kārtības izmaksas, risks. Sabiedrības (valsts) metodes tirgus neveiksmju neitralizēšanā. Pigu nodokļi. Kouza teorēma. Sabiedriskās izvēles teorija. Tiešā demokrātija, pārstāvniecības demokrātija. Galvenās valsts neveiksmes: lobēšana, mijatbalsts, birokrātija, politiskās rentes meklēšana.
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	Mērķis ir sagatavot konkurētspējīgu ekonomistu, kurš var mērķtiecīgi darboties valsts pārvaldē, samazinot valsts neveiksmes un uzņēmējdarbībā, samazinot kādas tirgus nepilnības. Uzdevumi: - noteikt galvenās tirgus nepilnības un izprast to veidošanās cēloņus; -noskaidrot politiskos un ekonomiskos instrumentus un pasākumus tirgus nepilnību samazināšanā; -kritiski analizēt politiskos procesus un lēmumu pieņemšanas apstākļus pārstāvniecības un tiešajā demokrātijā; - noskaidrot galvenās valsts neveiksmes un to samazināšanas iespējas.
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	1.Literatūras analīze, balstoties uz ieteicamo literatūru un citiem avotiem 2.Zinātniskā pētījuma sagatavošana – praktisks treniņš, lai attīstītu pētniecības prasmes
Literatūra	Rosengard, J.K.; Stiglitz, J.E. (2015). Economics of the Public Sector, 4th edition, chapter 4. New York: W.W.Norton & Company, Inc. Mankiw, N.G. (2009). Principles of Microeconomics, 5th edition, parts 2 – 5. United States: South-Western Cengage Learning. Hertog, J. (2010). Review of Economic Theories of Regulation. Discussion Paper Series, Tjalling C. Koopmans Research Institute, 10–18. Ajefu, J.B.; Barde, F. (2015). Market Efficiency and Government Intervention Revisited: What Do recent Evidence Tell Us? Journal of International Business and Economics, 3(1): 20–23. DOI: 10.15640/jibe.v3n1a3 Keynes, J.M. (1936). The General Theory of Employment, Interest and Money. London: Palgrave Macmillan. Harberger, A.C. (1954). Monopoly and Resource Allocation. The American Economic Review, 44(2): 77–87. Bator, F.M. (1958). The Anatomy of Market Failure. The Quarterly Journal of Economics, 72(3): 351–379. Shubik, M. (1970). On Different Methods for Allocating Resources. 13 Kyklos, 332–338. Akerlof, G.A. (1970). The Market for "Lemons": Quality Uncertainty and the Market Mechanism. The Quarterly Journal of Economics, 84(3): 488–500. Spence, M. (1973). Job Market Signaling. The Quarterly Journal of Economics, 87(3): 355–374. Stiglitz, J.E. (1975). The Theory of "Screening", Education, and the Distribution of Income. American Economic Review, 65(3): 283–300.
Nepieciešamās priekšzināšanas	Priekšmets balstās uz zināšanām, kuras iegūtas bakalaura līmeņa studiju priekšmetos: mikroekonomika, uzņēmējdarbība un investīcijas, u.c.

Studiju kursa saturs

Saturs	Pilna un nepilna laika klātienē studijas		Nepilna laika neklātienē studijas	
	Kontakt stundas	Patstāv. darbs	Kontakt stundas	Patstāv. darbs
Ievads, kursa saturs, studiju rezultāti, komentāri par veicamo pētījumu	2	3	1	4
Vispārīgs apskats tirgus ekonomikas problēmām jeb neveiksmēm, valdības lomai, regulēšanas izmaksām un valdības neveiksmēm	6	9	3	12
Tirgus neveiksmes: monopolizācija	6	9	3	12
Tirgus neveiksmes: informācijas nepilnības	6	9	3	12
Tirgus neveiksmes: blakusefekti	6	9	3	12
Tirgus neveiksmes: sabiedriskie labumi	6	9	3	12
Tirgus neveiksmes: citi aspekti un tirgus neveiksmju savstarpējā mijiedarbība	4	6	2	8
Valdības loma: efektivitāte un taisnīgums	4	6	2	8
Regulēšanas izmaksas: valsts iejaukšanās intensitāte	4	6	2	8
Valdības neveiksmes: veidi un piemēri	4	6	2	8
Kopā:	48	72	24	96

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
Saprot būtību tirgus neveiksmēm, valdības lomai, regulēšanas izmaksām un valdības neveiksmēm.	Praktisko nodarbību laikā studentu zināšanas dotajās jomās novērtē mācībspēks. Pētījums
Spēj novērtēt konkrētu tirgus neveiksmi, valdības lomu tajā, regulēšanas izmaksas un iespējamās valdības neveiksmes.	Pētījums
Spēj lietot piemērotas pētīšanas metodes, t.sk. kvantitatīvās, lai izpētītu konkrētu jautājumu	Pētījums
Spēj prezentēt un aizstāvēt pētījuma rezultātus	Veiktā pētījuma ziņojuma prezentācija un aizstāvēšana, kuru vērtē mācībspēks

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	% no kopējā vērtējuma
Pētījums: pirmais uzmetums	25
Pētījums: otrais uzmetums	25
Eksāmens: gala prezentācija pētījumam	50
Kopā:	100

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbaudījumi		
		Lekcijas	Prakt d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	5.0	32.0	16.0	0.0		*	